

BURSA ULUDAĞ UNIVERSITY JOURNAL OF MOSAIC RESEARCH

AIEMA - TÜRKİYE

SCIENTIFIC COMMITTEE / BİLİMSEL KOMİTE

CATHERINE BALMELLE (CNRS PARIS-FRANSA/FRANCE), JEAN-PIERRE DARMON (CNRS PARIS-FRANSA/FRANCE), MARIA DE FÁTIMA ABRAÇOS (UNIVERSITY NOVA OF LISBON – PORTEKİZ/PORTUGAL), MARIA DE JESUS DURAN KREMER (UNIVERSITY NOVA OF LISBON – PORTEKİZ/PORTUGAL), MICHEL FUCHS (LAUSANNE UNIVERSITY – İSVİÇRE/SWISS), KUTALMIŞ GÖRKAY (ANKARA ÜNİVERSİTESİ – TÜRKİYE), ANNE-MARIE GUIMIER-SORBETS (AIEMA – FRANSA/FRANCE), WERNER JOBST (AUSTRIAN ACADEMY OF SCIENCES – AVUSTURYA/AUSTRIA), İ. HAKAN MERT (BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ – TÜRKİYE), MARIA LUZ NEIRA JIMÉNEZ (UNIVERSIDAD CARLOS III DE MADRID - İSPANYA- SPAIN), ASHER OVADIAH (TEL AVIV UNIVERSITY – İSRAİL/ISRAEL), MEHMET ÖNAL (HARRAN ÜNİVERSİTESİ – TÜRKİYE), DAVID PARRISH (PURDUE UNIVERSITY – A.B.D./U.S.A), GÜRCAN POLAT (EGE ÜNİVERSİTESİ – TÜRKİYE), MARIE-PATRICIA RAYNAUD (CNRS PARIS – FRANSA/FRANCE), DERYA ŞAHİN (BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ – TÜRKİYE), MUSTAFA ŞAHİN (BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ – TÜRKİYE), Y. SELÇUK ŞENER (GAZİ ÜNİVERSİTESİ – TÜRKİYE), EMİNE TOK (EGE ÜNİVERSİTESİ – TÜRKİYE), PATRICIA WITTS (AIEMA- BİRLEŞİK KRALLIK/UNITED KINGDOM), LİCİNIA N.C. WRENCH (NEW UNIVERSITY OF LISBON – PORTEKİZ/PORTUGAL)

OFFPRINT / AYRIBAŞIM

JMR

Volume 12

2019

Bursa Uludağ University Press
Bursa Uludağ University Mosaic Research Center
Series - 3
JMR - 12

BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr. A. Saim KILAVUZ

AIEMA TÜRKİYE

Derya ŞAHİN

Mustafa ŞAHİN

Hazal ÇITAKOĞLU

JMR PERIODICAL

Mustafa ŞAHİN

Derya ŞAHİN

Hazal ÇITAKOĞLU / N. Deniz ÜNSAL / Serap ALA ÇELİK

Bursa Uludağ Üniversitesi Yayınları
Bursa Uludağ Üniversitesi Mozaik Araştırmaları Merkezi
Serisi - 3

BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
University Rector / Rektör

AIEMA TÜRKİYE

Director / Direktör

Associated Director / Yardımcı Direktör

Yönetim Kurulu Üyesi/ Board Member

JMR SÜRELİ YAYINI

Editor / Editör

Assistant Editor - Redaction / Yardımcı Editör - Redaksiyon

Journal Secretaries / Dergi Sekreterleri

BOARD OF REFEREES OF THIS VOLUME

Maria de Fátima ABRAÇOS, Gideon AVNI, Gazanfer BAYRAM, Federica CAVANI, Jean-Pierre DARMON, Kemal DEMİR, Maria de Jesus DURAN KREMER, Mercedes DURÁN PENEDO, Sabah FERDI, Moshe FISCHER, Michael GREENHALGH, Maria Luz Neira JIMÉNEZ, Gülgün KÖROĞLU, Guadalupe LÓPEZ MONTEAGUDO, İbrahim Hakan MERT, Asher OVADIAH, Ali Kazım ÖZ, Fernando REGUERAS GRANDE, Julio Cesar Bendezu SARMIENTO, Derya ŞAHİN, Reyhan ŞAHİN, Mohamed TAHAR, Sebastián VARGAS VÁZQUEZ, Véronique VASSAL

AIEMA - Türkiye is a research center that aims to study, introduce and constitute a data bank of the mosaics from the prehistoric times till today. The best presentation of the mosaics of Turkey is the ultimate goal of this center functioning depending on AIEMA. A data bank of Turkey mosaics and a corpus including Turkey mosaics are some of the practices of the center. Additionally, this center also equips a periodical including the art of ancient mosaics and original studies namely JMR.

The JMR (Journal of Mosaic Research) is an international journal on mosaics, annually published by the Bursa Uludağ University Mosaic Research Centre. The aim of this journal is to serve as a forum for scientific studies with critical analysis, interpretation and synthesis of mosaics and related subjects. The main matter of the journal covers mosaics of Turkey and other mosaics related to Turkey mosaics. Besides, the journal also accommodates creative and original mosaic researches in general. Furthermore, together with articles about mosaics, the journal also includes book presentations and news about mosaics.

JMR is a refereed journal. The articles sent to our journal are scanned with the "Ithenticate" plagiarism program, and the referee evaluation process is initiated according to the report result received from the program.

The manuscripts can be written in English, German, French or Turkish. All authors are responsible for the content of their articles.

JMR is indexed as a full text by EBSCO since 2009; by TÜBİTAK - ULAKBİM Social Sciences Databases since 2014 and by Clarivate Analytics (Thomson Reuters) - Emerging Sources Citation Index (ESCI) since 2016. Articles are published with DOI number taken by Crossref.

JMR is published each year in November.

It is not allowed to copy any section of JMR without the permit of Mosaic Research Center. Each author whose article is published in JMR shall be considered to have accepted the article to be published in print and electronic version and thus have transferred the copyrights to the Journal of Mosaic Research.

The abbreviations in this journal are based on German Archaeological Institute publication criteria, Bulletin de l'Association internationale pour l'Etude de la Mosaïque antique, AIEMA - AOROC 24.2016, La Mosaïque Gréco-Romaine IX and Der Kleine Pauly.

Journal of Mosaic Research

ISSN 1309-047X

E-ISSN 2619-9165

Printed by / Baskı

12.matbaa

İbrahim Karaoğlanoğlu Cad. No: 35 Kat: 1

34418 Seyrantepe / Kağıthane-İstanbul

Tel: +90 212 281 25 80; www.onikincimatbaa.com

Certificate No: 33094

BU DERGİNİN HAKEM KURULU

AIEMA - Türkiye, prehistorik dönemden günümüze kadar uzanan zaman süreci içerisindeki mozaikler hakkında bilimsel çalışmalar yapmayı, bu mozaikleri tanıtmayı ve söz konusu mozaikler hakkında bir mozaik veri bankası oluşturmayı amaçlayan bir araştırma merkezidir. AIEMA'ya bağlı olarak, Türkiye mozaiklerinin en iyi şekilde sunumu, bu merkezin işleyişinin nihai hedefidir. Türkiye mozaik veri bankası ve Türkiye mozaiklerini de içeren bir korpus hazırlanması çalışmaları, merkezin faaliyetlerinden bazılarıdır. Ayrıca, merkezin, antik mozaikler hakkında özgün çalışmaları içeren JMR (Journal of Mosaic Research) adında bir süreli yayını vardır.

JMR (Journal of Mosaic Research) Dergisi, her yıl Bursa Uludağ Üniversitesi Mozaik Araştırmaları Merkezi tarafından, mozaikler konusunda yayınlanan uluslararası bir dergidir. Bu derginin amacı, mozaikler hakkında eleştirel bir analiz, yorumlama, mozaik ve onunla ilgili konuların temeli ile bilimsel çalışmalar için bir platform oluşturmaktır. Derginin senzi konusu, Türkiye mozaikleri ve Türkiye mozaikleriyle ilişkili mozaiklerdir. Bunun yanında, dergi yaratıcı ve özgün mozaik araştırmaları içeren diğer mozaiklerle ilgili makaleleri de kabul etmektedir. Ayrıca dergide, mozaikler hakkındaki makalelerle birlikte, kitap tanıtımları ve haberler de bulunmaktadır.

JMR hakemli bir dergidir. Dergimize gönderilen makaleler, "Ithenticate" inihal programı ile taranmakta olup, programdan alınan rapor sonucuna göre hakem değerlendirme süreci başlatılmaktadır.

Makaleler İngilizce, Almanca, Fransızca ve Türkçe dillerinde yazılabilir. Dergide yayınlanan makalelerin sorumluluğu makale sahiplerine aittir.

JMR, 2009 yılından itibaren EBSCO tarafından tam metin olarak, 2014 yılından itibaren TÜBİTAK - ULAKBİM Sosyal Bilimler veri tabanları tarafından ve 2016 yılından itibaren ise Clarivate Analytics (Thomson Reuters) - Emerging Sources Citation Index (ESCI) tarafından taranmaktadır. Makaleler, Crossref'ten alınan DOI numarası ile yayınlanmaktadır.

JMR, her yıl Kasım ayında yayınlanmaktadır.

Mozaik Araştırmaları Merkezinin izni olmaksızın JMR'nin herhangi bir bölümünün kopya edilmesine izin verilmez. JMR'de makalesi yayınlanan her yazar makalesinin elektronik ve basılı halinin yayınlanmasını kabul etmiş, böylelikle telif haklarını JMR'ye aktarmış sayılır.

Bu dergideki makalelerde kullanılacak olan kısaltmalar Alman Arkeoloji Enstitüsü yayın kuralları, Bulletin de l'Association internationale pour l'Etude de la Mosaïque antique, AIEMA - AOROC 24.2016, La Mosaïque Gréco Romaine IX ve Der Kleine Pauly dikkate alınarak yapılmalıdır.

For detailed information please visit website / Detaylı bilgi için lütfen web sitesini ziyaret ediniz:

<http://arkeoloji.uludag.edu.tr/JMRe/>

Address / Adres:

Bursa Uludağ University / Bursa Uludağ Üniversitesi

Faculty of Art and Sciences / Fen Edebiyat Fakültesi

Department of Archaeology / Arkeoloji Bölümü

16059 - Nilüfer / BURSA - TÜRKİYE

Tel & Fax: + 90 224 2941892

E.mail: mosaicsjournal@gmail.com

aiematurkey@uludag.edu.tr

Facebook: @journalofmosaicresearch

Instagram: @journalofmosaicresearch

Twitter: @mosaicresearch

CONTENTS

JOURNAL OF MOSAIC RESEARCH

Archaeology / Arkeoloji

- 1 Nissma BOUZOUBAA - Abdelilah DEKAYIR

Bases de Données et représentation spatiale des mosaïques romaines du Maroc

Fas Mozaiklerinin Mekânsal Temsilleri ve Veritabanları

- 17 Nadezhda A. DUBOVA - Natalia A. KOVALEVA - Galina E. VERESOTSKAYA - Anatolij M. YUMINOV

Mosaics from the Bronze Age Necropolis in Gonur Depe, Turkmenistan

Türkmenistan, Gonur Depe, Tunç Çağı Nekropol Mozaikleri

- 37 Maria de Jesus DURAN KREMER

Some Considerations on the Interplay Composition - Surface

Etkileşim Kompozisyonu Üzerine Bazı Düşünceler - Yüzey

- 47 Amir GORZALCZANY - Baruch ROSEN

The Marine Scene in the Lod Mosaics

Lod Mozaikleri Üzerindeki Deniz Sahneleri

- 63 Eva GROSSMANN

Iconography of Marine Vessels Depicted in Mosaics and Its Importance to Marine Archaeology

Mozaikler Üzerinde Betimlenen Deniz Taşıtlarının İkonografisi ve Deniz Arkeolojisi Açısından Önemi

- 75 Jamel HAJJI

Le Patrimoine Mosaïstique En Tunisie : Un État De Lieu

Tunus Mozaik Mirası : Genel Bir Tanı

- 107 Hakan HİSARLIGİL - Beyhan BOLAK HİSARLIGİL
The Third Dimension of the Magdough Mosaic in Antioch
Antakya Magdough Mozaïği'nin Üçüncü Boyutu
- 119 Cetty MUSCOLINO
The Gold in the Mosaics of Ravenna
Ravenna Mozaiklerinde Altın
- 133 Miguel PESSOA - Ana Luísa Ravara MENDES - Elsa SIMÕES -Sónia VICENTE
Roman Villa of Rabaçal, Penela, Portugal. A Mediterranean Production Centre and Palatial Home with Mosaic Floors from the Late Antiquity in the Territory of the Ciuitas of Conimbriga and the Lands of Sicó
Rabaçal Roma Villası, Penela, Portekiz. Conimbriga Kentleri ve Sicó Toprakları Bölgesinde Geç Antik Dönemden Bir Akdeniz Üretim Merkezi ve Mozaik Tabanlı Saray Evi
- 149 Michael TEICHMANN
Republikanische und kaiserzeitliche Mosaike im südlichen, küstennahen Latium. Ein quantitativer Analyseansatz
Latium'un Güney Kıyılarındaki Cumhuriyet ve İmparatorluk Dönemi Mozaikleri. Nicel Bir Analiz
- 161 Licínia WRENCH - Marcelo MENDES PINTO - Fátima ABRAÇOS
Contribution to the Corpus of the Roman Mosaics of Conuentus Bracaraugustanus: Study of the Geometric Mosaic of the Roman Villa of Sendim, Felgueiras, Porto, Portugal
Conuentus Bracaraugustanus Roma Mozaikleri Korpusuna Katkı: Felgueiras, Porto, Portekiz'deki Sendim Roma Villası'nın Geometrik Mozaığının İncelenmesi
- Modern Mosaic Studies / Modern Mozaik Çalışmaları**
- 179 Mustafa ŞAHİN
I. Uluslararası Apollonia Mozaik Çalıştayı, 26 Ağustos - 1 Eylül 2019 - Gölyazı / Nilüfer / Bursa
I. International Apollonia Mosaic Workshop, 26 August - 1 September 2019 - Gölyazı / Nilüfer / Bursa
- Book Review / Kitap İncelemesi**
- 193 Maja KRAMER
Diseños geométricos en los mosaicos del Conuentus Astigitanus, Sebastián Vargas Vázquez.
- 199 Guidelines for Authors / Yazarlar İçin Yazım Kuralları

I. Uluslararası Apollonia Mozaik Çalıştayı

26 Ağustos - 1 Eylül 2019 - Gölyazı / Nilüfer / Bursa

I. International Apollonia Mosaic Workshop

26 August - 1 September 2019 - Gölyazı / Nilüfer / Bursa

Mustafa ŞAHİN*

(Received 09 September 2019, accepted after revision 25 October 2019)

Öz

Bu makalede 26 Ağustos - 1 Eylül 2019 tarihleri arasında Gölyazı / Bursa'da düzenlenen I. Uluslararası Apollonia Mozaik Çalıştayı hakkında bilgi verilmekte, ayrıca çalıştaya katılan sanatçılar ve eserleri tanıtılmaktadır. Çalıştayı konusu olarak, Apollonia antik kentinin isim kaynağı olan Apollon'un "phoibos" epitheti seçilmiş ve sanatçıların ışık temasını ön plana çıkartacakları eserler üretmeleri beklenmiştir. Çalıştaya yurtiçinden ve yurtdışından mozaik sanatçıları Fatma Akay, Sibel Akkaba, İlknur Altıntaş Yağmur, Dafna Birger, Gvira Caspi-Hacham, Hayati Çetin, Gamze Er, Daniel Georgiev Ivanov, Bahriye Martı Güler, Velina Staleva ve Gözde Tolan katılarak mozaik eserlerini üretmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Apollonia, Gölyazı, modern mozaik, çalıştay, Apollonia Mozaik Akademisi, Apollon, ışık.

Abstract

This article provides information about the 1st International Apollonia Mosaic Workshop held in Gölyazı / Bursa between 26 August - 1 September 2019 and also introduces the artists and their works who contributed to the workshop. As the subject of the workshop, "phoibos", which is the epithet of Apollo, and also the name source of the ancient city of Apollonia, was chosen, and the artists were expected to produce works that highlight the theme of light. Mosaic artists Fatma Akay, Sibel Akkaba, İlknur Altıntaş Yağmur, Dafna Birger, Gvira Caspi-Hacham, Hayati Çetin, Gamze Er, Daniel Georgiev Ivanov, Bahriye Martı Güler, Velina Staleva and Gözde Tolan produced the mosaic works.

Keywords: Apollonia, Gölyazı, modern mosaic workshop, Apollonia Mosaic Academy, Apollon, light.

Farklı kültürlerin derin izlerini taşıyan mozaik sanatı, en eski ve en dayanıklı sanatsal ifadelerden birisi olarak kabul edilmektedir. Farklı renkteki taşların desen oluşturacak şekilde ahenkli bir düzen içinde bir araya getirilmesi ile ortaya çıkan mozaik sanatı, ilk olarak MÖ 4. binde Sümerler ile başlamış olmalıdır (Müller 1939; Moorey 1994; Ödekan 1998). Yunan, Roma ve Bizans medeniyetlerinde en üst seviyeye ulaşan mozaik sanatı, hangi dönemde yapıldıysa o dönemin kültür, inanç ve yaşam tarzını yansıtmıştır (Dunbabin 1999). Bizans İmparatorluğu'nun ortadan kalkmasından sonra uzun bir süre Anadolu'da unutulmuş mozaik sanatı, günümüzde modern sanatçıların gayretleri ile yavaş yavaş yeniden dirilmeye başlamıştır. Mozaik sanatçıları bir yandan klasik teknikleri devam ettirirken, diğer yandan çağdaş teknikleri de başarılı bir şekilde uygulamaktadırlar (Güvenir 2008; Broca 2014; Vurnal İkizgül 2018).

* Mustafa Şahin, Bursa Uludağ Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Arkeoloji Bölümü, 16059 Görükle-Bursa-Türkiye.
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-5153-1918>. E-mail: mustafasahin@uludag.edu.tr

Ülkemizde modern mozaik sanatının tekrar diriltilmesine katkı sağlamak düşüncesi ile 2019 yılında kurulan Apollonia Mozaik Akademisi, bir yandan mozaik sanatçılarının Bursa'ya ilgisini çekmek, diğer yandan da bu sanat kolunun gelişmesine katkıda bulunmak amacıyla ulusal ve uluslararası alanda kendisini kabul ettirmiş veya ettirmeye başlayan mozaik sanatçıları davet ederek bir mozaik çalıştayını düzenlemiştir. "I. Apollonia Mozaik Çalıştayı 2019" olarak adlandırılan etkinlik 26 Ağustos - 1 Eylül 2019 tarihleri arasında Bursa'nın Nilüfer İlçesi'nin Gölyazı Mahallesi'nde düzenlenmiştir. Antik Apollonia kentinin kalıntılarının üzerinde yer alan Gölyazı, Uluabat Gölü'nün kıyısında yer alan en şirin mahallerden birisidir. Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın izni ile Bursa Müzeler Müdürlüğü'nün başkanlığında, Bursa Uludağ Üniversitesi'nin bilimsel desteği ve Nilüfer Belediyesi'nin katkıları ile 2015-2018 yılları arasında yapılan arkeolojik kazılarla açığa çıkmaya başlayan kültür varlıkları Gölyazı'yı bir anda Bursa'nın en önemli ziyaret noktalarından birisi durumuna getirmiştir (Şahin 2017; Şahin - Özbey 2017). Adını, ışığın ve sanatın tanrısı Apollon'dan almış olan Apollonia antik kentini günümüzde de bir sanat merkezi haline getirmeyi amaçlayan mozaik çalıştayının teması, kentin kurucu tanrısı Apollon'un "phoibos" epithetinden ilham alınarak "ışık" olarak belirlenmiştir.

Koordinatörlüğümüzde düzenlenen 1. Apollonia Mozaik Çalıştayı'nın seçici komitesi Bursa Uludağ Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi'nden Doç. Dr. Meryem Uzunoğlu, Bursa Zeki Müren Güzel Sanatlar Lisesi'nden Ömer Faruk Kaya ve Nilüfer Belediyesi, Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü, Tarih ve Turizm Bürosu'dan Nurgül Çetin olarak belirlenmiştir. Etkinliğin denetleme kurulunda ise iki ünlü mozaik sanatçısı yer almıştır: Makedonya'dan Gazanfer Bayram ve İtalya'dan Paolo Racagni. Mozaik çalıştayının ana sponsorları olan Nilüfer Belediyesi, etkinlik süresince sanatçıların şehir içi tansferleri de dahil olmak üzere bütün konaklama giderlerini karşılamış, Hercules Firması ise sanatçıların ihtiyaç duydukları malzemelerin teminini üstlenmiştir. Etkinlik koordinatörü olarak, vermiş oldukları desteklerden dolayı Nilüfer Belediyesi ve Hercules Firması yetkililerine teşekkürü bir borç biliriz.

8'i yurt içi, 8'i yurtdışından olmak üzere toplam 16 mozaik sanatçısının davet edilmesi düşünülen çalıştaya, sanatçıların özgeçmişleri, en az 5 yıl mozaik sanatı konusunda aktif olarak çalıştıklarını gösteren bir belge ve en az 5 eserine ait fotoğraflarını içeren bir portfolyo ile başvuruları istenmiştir. Seçici komitemiz, başvuruda bulunan sanatçıların arasından, 6'sı yurt içi, 4'ü yurtdışından olmak üzere toplam 10 sanatçıyı davet etmeyi uygun görmüştür.

Çalıştay süresince sanatçıların, çevre ve yerli halkın ilgisini çekmesi için Gölyazı Meydanı'nda bulunan Ağlayan Çınar'ın altında kurulan geçici atölye alanında eserlerini üretmişlerdir. Mozaik sanatı konusunda halkı bilgilendirmek üzere Gölyazı Kültür Evi'nde konferanslar da organize edilmiştir. İlk konferans Bursa Uludağ Üniversitesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Derya Şahin tarafından verilen "Mozaik Sanatının Dünü: Antik Dönemde Mozaik" başlıklı sunum olmuştur. Bunu ünlü İtalyan mozaik sanatçısı Paolo Racagni'nin "Mozaik Sanatının Bugünü" konulu bildirisi takip etmiştir. Makedonyalı ünlü mozaik sanatçısı Prof. Gazanfer Bayram'ın "Mozaik Sanatının Yarını" başlıklı sunumu ile konferanslar serisi tamamlanmıştır.

Çalıştaya katılan sanatçıların ürettikleri eserler ile Gölyazı Kültür Evi'nde bir sergi düzenlenmiş ve sergi açılışı 1 Eylül 2019 tarihinde Nilüfer Belediyesi Başkanı Sayın Turgay Erdem tarafından gerçekleştirilmiştir (Res. 1). Çalıştay sonunda ortaya çıkan eserler gelecekte kurulması düşünülen modern mozaik müzesinde sergilenmek üzere Nilüfer Belediyesi tarafından teslim alınmıştır. Sanatçıların ve çalışmalarının soyadlarına göre alfabetik olarak tanıtılacaktır.

Resim 1
Kapanış sergisi.

Çalıştaya Katılan Sanatçılar ve Eserleri

Fatma AKAY

Sanatçının Kısa Özgeçmişi: Sanatçı, 2000-2019 yılları arasında Edirne Halk Eğitim Merkezi ve Kültür Müdürlüğü'nde mozaik sanatı üzerine eğitim vermiştir.

Eser Adı: Ayıışığı / Moonlight

Malzeme: Doğal taş, mermer tutkalı, 8 mm mdf.

Teknik: Patlatma, düz dizim ve mikro mozaik teknikleri.

Ölçü: 50 X 70 cm

Konu: «Konumuz ışık. Benim eserimin adı 'Ayıışığı'. Evet ama bendeki ışık bir çınar ağacı. Çınar ağacı güçlü ve dayanıklıdır. Meyve vermese de gölgesi yeter. Bana göre herkesin hayatında bir 'çınar ağacı' vardır. Benim hayatımdaki çınarım Babam. Benim Işığım, Benim Gücüm...» (Res. 2).

Resim 2
Ayıışığı / Moonlight,
Fatma Akay.

Sibel AKKABA

Sanatçının Kısa Özgeçmişi: 1966 yılında İstanbul'da doğdu. 1987 yılında İstanbul Üniversitesi Jeoloji Mühendisliği bölümünü bitirdi. 2011-2019 yılları arasında Temel Resim Eğitimi, Karakalem, Suluboya, Yağlıboya, Sanatsal Mozaik, Çakıltaşı ile Resim ve Sanat Tarihi dersleri aldı. İtalya'da 2017 yılında yapılan 2. ve 2018 yılında yapılan 5. Uluslararası Mozaik Sempozyumu'na Türkiye'yi temsilen davet edildi ve orada bir mozaik çalışması gerçekleştirdi.

Ödüller: 2017 Uluslararası Şanlıurfa Mozaik Yarışması İkincilik Ödülü.

Eser Adı: Nefes

Malzeme: Mdf üzerine strafor, doğaltaş mermer, seramik, cam, smalti, kristal cam, füzyon cam, çakıl taşı.

Teknik: Dinamik mozaik, karışık teknik.

Ölçü: 50 X 70 cm

Konu: İnsanoğlunun dünyaya hâkim olma dürtüsü ile amansızca yükselttiği binalar arasından zorlukla görülebilen gökyüzü ışığı (Res. 3).

Resim 3
Nefes,
Sibel Akkaba.

İlknur ALTINTAŞ YAĞMUR

Sanatçın Kısa Özgeçmişi: 1971, İzmir/Tire doğumludur. 1992 Yıldız Teknik Üniversitesi mezunudur. Evlidir. Beylikdüzü Halk Eğitim Merkezi'nde sanatsal mozaik eğitmenliği yapmıştır. Halen Eskişehir'de kendi atölyesinde çalışmalarına devam etmektedir. Sanatçı 2015 yılında Gaziantep Uluslararası Mozaik Yarışması'nda ikincilik ödülü almıştır. Ayrıca, karakalem ve yağlıboya resim, GASMEK sanatsal mozaik, Jale Tekinalp Mozaik Okulu mikro mozaik, İSMEK cam mozaik, Seramik ESMEK, Cam Füzyon ESMEK eğitimlerini almıştır.

Eser Adı: Apollon'un (Işık Tanrısı) Doğuşu

Malzeme: Doğaltaş.

Teknik: Kerpetenle patlatma ve düz kesimle direkt teknik.

Konu: Işık. Apollon'un (Işık Tanrısı) doğuşu adlı eser, Gölyazı (Apollonia)'nın mitolojik hikâyesinde geçen "Apollon'un doğuşu ile geçtiği yerler yeşilleniyor ve renkleniyor" cümlesinden etkilenerek tasarlanmıştır (Res. 4).

Resim 4
Apollon'un (Işık Tanrısı) Doğuşu,
İlknur Altıntaş Yağmur.

Dafna BIRGER

Sanatçın Kısa Özgeçmişi: Dafna Birger 1997'den beri İsrail'de mozaik sanatçısıdır. Bar Ilan Üniversitesi'nde antropoloji ve siyasal bilgiler alanlarında lisans eğitimi almıştır. Eserlerini ürettiği ve eğitim verdiği bir mozaik stüdyosunun sahibidir. Uzmanlık alanı mermer ve doğal taşlardır. Mozaik çalışmalarının çoğu farklı dönemlerden nakış, dokuma, etnik ve tarihi kıyafetler gibi tekstil alanından ilham almaktadır. "Embroidery in Stone" (Taştaki Nakışlar) isimli mozaikleriyle İsrail'deki pek çok sergiye katılmıştır.

Eser Adı: Taştaki Nakışlar / Embroidery in Stone. Sert ve güçlü taşların yumuşak bir tekstil görünümü kazanma kabiliyetini vurgulayan tekstil mozaığı.

Malzeme: Doğaltaş, mermer, smalti ve sentetik mermer.

Teknik: Eserler eski ve geleneksel bir yöntemle yapılmıştır ve sanatçı genellikle mozaik taşı olmayan malzemeleri dahil etmemiştir. Uygulama modern teknoloji kullanılarak yapılmıştır. Eser pürüzsüzdür ve bitirme işlemlerinden geçirilmiştir. Parça düzdür, ışık ve gölge noktaları ise döşemenin kıvrımlarını vurgulamaktadır ve 3B yanılısama yaratmaktadır.

Konu: Eserin konusu "ışık"tır. Döşeme üzerinde "ışık" etkisinin elde edilebilmesi için sanatçı eser üzerinde yapay ışık kullanmıştır (Res. 5).

Resim 5
Taştaki Nakışlar / Embroidery in Stone,
Dafna Birger.

Gvira CASPI-HACHAM

Sanatçının Kısa Özgeçmişi: 1963'te doğan sanatçı Tel Aviv/İsrail'lidir. Sanat çalışmalarına 1985 yılında Shenkar College'da başlayan sanatçı ardından "HaMidrasha" (Beit Berel College)'da dört yıllık sanat derecesini tamamlamıştır. 2000 yılında Ravenna/İtalya'da bir stüdyoda "Arte del Mosaic" adı verilen derste doğal taşlar, mermer ve smalti taşları kullanılarak yapılan teknik üzerinde uzmanlaşmıştır. Bu dersten sonra Neve Tzedek/Tel Aviv'de kendine ait mozaik sanatı stüdyosunu açmıştır. Geçmiş yıllarda stüdyosunda çocuklara ve yetişkinlere yönelik mozaik dersleri vermiştir. İki yıl önce stüdyosunu Tel Aviv'deki Hamekarer'e taşımıştır. Sanatçı Klasik Bizans Sanatı'ndan etkilenmektedir ve bu klasiklerden bazılarını mozaik teknikleri kullanarak yeniden yapmıştır. Bundan başka pek çok farklı kültürden ilham alarak mozaik tekstil kilimleri de üretmektedir. Sanatçının çalışma süreci, halıların ve diğer tür tekstillerin fotoğraflarını çekmek ve onları bir araya getiren tasarım eskizleriyle başlamaktadır. Daha sonra bu eskizleri mozaiklere çevirir. Sürecin sonunda eserleri daha yumuşak bir görünüm alarak, antik ve klasik bir teknikte taştan yapılmış olmasına rağmen tekstil görünümüne benzer. Sanatçı pek çok grup sergisine katılmıştır.

Eser Adı: Babamın Evinden Hatıralar / Memories from My Father's Home

Malzeme: Doğal taşlar, mermer, Caesar taşları.

Teknik: Alternatif mermer endüstrisinden geri dönüştürülmüş olan doğal taşlar, mermer ve Caesar taşlarının doğrudan yerleştirilmesi tekniğini kullanmıştır.

Ölçü: 50 X 70 cm

Konu: Sempozyumun konusu ışıktı. Sanatçı bu konuyu özel bir şekilde işlemiştir. Sanatçının babası ve ailesi Türkiye'den göç etmiştir ve aileye ait içinde kilim olan bir seyahat sandığı vardır. Sanatçının babası geçen yıl vefat etmiştir ve sanatçı Türkiye ile bağlantısı nedeniyle seyahat sandığının ve ailesinin fotoğrafını çekmeyi seçmiştir. Sanatçı, arka planları karanlık olan objeler üzerine ışık tutarak bu objelerin bir resmini çekmiştir. Nesnelerin üzerindeki ışık babasının hatırası, arkasındaki karanlık ise kalbindeki boşluğu yansıtmaktadır (Res. 6).

Resim 6
Babamın Evinden Hatıralar / Memories
from My Father's Home,
Gvira Caspi-Hacham.

Hayati ÇETİN

Sanatçının Kısa Özgeçmişi: 1949 yılında Bulgaristan'da doğdu. Sofya Güzel Sanatlar Lisesini 1969 tarihinde bitirdi. 1973 yılında Veliko Turnovo Üniversitesi St. Cyril ve St. Methodius'da Güzel Sanatlar Bölümü Uygulamalı Sanatlar – Duvar Resmi alanında lisans öğrenimini tamamladı. 1977 tarihinde Türkiye'ye göç etti. 1979-1988 yılları arasında Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı orta öğretim kurumlarında resim iş öğretmeni olarak çalıştı. 1988 yılında Uludağ Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Resim İş Eğitimi bölümüne öğretim görevlisi olarak atandı. 1994 yılında Uludağ Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde yüksek lisansını tamamladı. Yurt içinde 6 kişisel resim sergisi açtı ve öğretim elemanlarının düzenlediği birçok sergiye katılım gösterdi. Kamusal alanda sgraffito ve mozaik tekniklerinde duvar resimleri gerçekleştirdi. Yurt dışında uluslararası çalıştaylara davet edildi ve uluslararası jüri resim sergilerine katıldı. 2014 yılında emekli oldu. Halen Bursa'da kendi atölyesinde sanat çalışmalarına devam etmektedir.

Eser Adı: Apollonia'nın Işığı ile Aydınlanan Kadın

Malzeme: Doğaltaş, mermer, çakıtaşı, seramik, smalt.

Teknik: Mozaik, direkt yöntem.

Ölçü: 64.5 X 63 cm

Konu: Işık, mitolojide Apollon ışığın ve sanatın tanrısı olarak bilinir. Işık, Apollon ile özdeşleştirildiği gibi kadın da, yaşama, doğurganlıkla ilişkilendirilebilir. Işığın yaşamdaki ve doğadaki bütün renkleri ortaya çıkarmasına eşdeğer nitelikte bu mozaik portre çalışmasında, Apollon'un ışığında, ışığın ve yaşamın renkleri betimlenmektedir. (Res. 7).

Resim 7
Apollonia'nın Işığı ile
Aydınlanan Kadın,
Hayati Çetin.

Gamze ER

Sanatçının Kısa Özgeçmişi: 1966, İstanbul doğumludur. Ankara Üniversitesi, Dil, Tarih ve Coğrafya Fakültesi, Hititoloji bölümü mezunudur. 20 yılı aşkın bir süredir mozaik sanatıyla ilgilenmektedir. Çeşitli atölyelerde desen, seramik ve heykel eğitimi almıştır. İki kişisel sergi açmış, yurt içi ve yurtdışında olmak üzere birçok karma sergi, yarışma ve sempozyuma katılmıştır. Mozaik sanatının farkındalığını arttırmak amacıyla, Türkiye'nin çeşitli bölgelerinde gönüllü olarak çalıştaylar düzenlemektedir.

Eser Adı: 3. Göz

Malzeme: Doğal taş, mermer, denizde işlenmiş camlar.

Teknik: Tamamı elle yuvarlatılmış taşlardan oluşmuş bütündür.

Ölçü: 70 X 90 cm

Konu: «Gözümüz ışık sayesinde görür. 3. Göz olan gönül gözümüz, içsel yolculuğumuzda, ışığıyla bize yol gösterir» (Res. 8).

Resim 8
3. Göz,
Gamze Er.

Daniel Georgiev IVANOV

Sanatçının Kısa Özgeçmişi: Sanatçı 1988 yılında Sliven/Bulgaristan'da dünyaya gelmiştir. Halen, Veliko Turnovo Üniversitesi St. Cyril ve St. Methodius'da Güzel Sanatlar Fakültesi'nde duvar resmi bölümünde asistan olarak çalışmaktadır. Sanatını ağırlıklı olarak mozaik ve vitray alanı ile çeşitli duvar boyama tekniklerin üzerine geliştirmektedir. 2012 yılında Veliko Turnovo Üniversitesi St. Cyril ve St. Methodius'ta duvar resmi üzerine yüksek lisans yapmıştır. 2013 yılında Ravenna Güzel Sanatlar Akademisi Erasmus programında çalışmıştır. 2018 yılında, duvar resmi alanında doktora derecesini almıştır.

Eser Adı: Apollonia'nın Geçmişten Bugüne Gelen Işığı

Malzeme: Doğal taşlar.

Teknik: Ahşap zemin üzerine doğrudan uygulama tekniği.

Ölçüler: 60 X 50 cm

Konu: Böyle bir çalışmada, mozaik panel formuyla görsel bir bağlantıya sahip olmak için, ışığın belirli bir eserde yansıtıldığı bir işlemde geçmesi gerekmektedir. Antik bir Yunan heykelinin pikseli bir imgesi olarak tasvir edilen Apollon, bu ışığın bir sembolü olarak temsil edilmektedir. Arka tarafında, Apollon'un gölgesinin siltieti Roma Dönemi için geleneksel olan opus musivum tekniğinde işlenmiştir. Arka planda, pitoresk-noktacılık Bizans mozaikinin ruhuyla doldurulmuş bir nesnenin hiperbulistik detayı hissedilebilmektedir. İnsanlarda sanat duyusuna ilişkin algı değişikliklerine rağmen, sanatın temellerinde bir değişiklik olmamıştır (Res. 9).

Resim 9
Apollonia'nın Geçmişten Bugüne
Gelen Işığı,
Daniel Georgiev Ivanov.

Bahriye MARTI GÜLER

Sanatçının Kısa Özgeçmişi: 1968, Brüksel/Belçika doğumludur. Institut Funck Lisesi mezunudur. 2007 yılından bu yana mozaik sanatıyla ilgilenmektedir. Eğitimini artırabilmek için vitray sanatı, temel sanat, desen tasarım (tezhip) gibi çeşitli sanat kurslarına katılmıştır. Yurtiçi ve yurtdışında yarışmalar ve sempozyumlarda bulunmuş, 33 karma sergide yer almıştır. Mozaik sanatını sosyal projelerle beraber yürüterek, engelli çocuklara ulaşmaya çalışmaktadır.

Eser Adı: Samanyolu

Malzeme: Doğal taş mermer, yarı değerli turkuaz taşları, kümes teli, strafor, paslanmaz çelik hurdaları.

Teknik: Karışık teknik, 3 boyutlu.

Ölçü: 60 X 80 X 10 cm

Konu: «Işık. Her zaman karanlıkta ışık vardır. En ümitsiz durumlarımızda bile her zaman ümit vardır. Ölmüş bir yıldızın bile hala ışığı vardır» (Res. 10).

Resim 10
Samanyolu,
Bahriye Martı Güler.

Velina STALEVA

Sanatçının Kısa Özgeçmişi: 13 Ekim 1989 yılında Kazanlak/Bulgaristan'da doğmuştur. Veliko Turnovo Üniversitesi'nden Prof. Dr. Oleg Gochev and Doç. Dr. Boris Zhelev danışmanlığında duvar resmi üzerinde uzmanlaşarak 2012 yılında lisans, 2014 yılında yüksek lisans derecesini almıştır. 2016 yılında Accademia di Belle Arti di Ravenna/İtalya'da mozaik konusunda uzmanlaşmıştır. 2019 yılında «Bulgar Anıtsal Sanatı Bağlamında Klasik Vitrayın Çağdaş Dönüşümleri» konulu tezli doktorasını ve bir solo vitray sergisini tamamlamıştır. Staleva, yaratıcı çalışmalarını esas olarak mozaik ve vitray tekniklerinde geliştirmektedir. Toplu projeler, atölye çalışmaları, sergiler, sempozyumlar, festivaller vb. etkinliklerde yer almıştır. 33'den fazla ulusal ve uluslararası sergide düzenlenen panellerin yazarıdır: Musiwa, Floransa, İtalya; Cam Festivali, Piegario, İtalya; AIMC Sergisi, Paray-le-Monial, Fransa; Uluslararası Cam Bienali, Bulgaristan vb. Yeni formlardaki Bulgar vitray ve mozaik sanatının geliştirilmesi üzerine yapılan yenilikçi projelerde küratör ve katılımcı olarak yer almıştır. 2018'den itibaren UBA, Veliko Turnovo ve AIMC/Ravenna üyesidir. Halen Veliko Turnovo Üniversitesi, St. St. Cyril ve St. Methodius, Güzel Sanatlar Fakültesi Duvar Resimleri Bölümü'nde yarı zamanlı öğretim görevlisi olarak çalışmaktadır.

Eser Adı: Apollonia-Mavi Işık / Apollonia-Blue Light

Malzeme: Taş, smalt, cam.

Teknik: Ahşap zemin üzerine doğrudan uygulama.

Ölçüler: 50 X 60 cm

Konu: Eser, Apollonia'nın soyut kuşbakışı görüntüsünü sunmaktadır. Suyun, toprağın ve bu ikisinin birbirleriyle bulunduğu bu yerin mistik görünüşü. Elementlerin birbirleriyle olan kontrastı ve yüzleşmesi -su ve toprak- seçilmiş materyallerden elde edilir: dünyayı ve antik kalıntıları simgeleyen doğal taşlar ve suyu simgeleyen smalt ve cam. Alanın her tarafını saran geçen ışık geçişi dengeyi sağlar ve kompozisyonun elementleri arasında simbiyoz ve uyumu yaratır (Res. 11).

Resim 11
Apollonia-Mavi Işık /
Apollonia-Blue Light,
Velina Staleva.

Gözde TOLAN

Sanatçının Kısa Özgeçmişi: İstanbul’da büyüdü. Yüksek lisansını Endüstriyel Psikoloji üzerine yaptı. Başarılı iş kariyeri esnasında mozaik onun için 2012 yılında bir hobi olarak başladı, daha sonra da bir tutku haline aldı. Mozaik Sanatçısı Ayça Bumin’in derslerine katıldı ve yıllar içerisinde bir dizi yeni teknik geliştirdi. 2015 yılında Ravenna, İtalya’daki en prestijli okullardan biri olan Mosaic Art School’da mozaik eğitimini ilerletti. 2016 yılının başında ise büyük bir tutku ile İstanbul Moda’da kendi mozaik atölyesini açarak her seviyede mozaik eğitimleri vermeye başladı. Mozaik aynı zamanda onun için bir çeşit terapi yöntemi, çalışmalarını esnasında yoğun bir konsantrasyon ile ‘şimdi’ ye odaklanarak, derin bir farkındalık haline geçmekten büyük bir keyif alıyor. Bu nedenle; 2019 yılında «Mozaik Terapi» adı altında mindfulness (bilinçli farkındalık) ve çağdaş mozaik sanatını birleştirerek zihin becerilerini geliştirmeye yönelik çağdaş atölyeler yapmaya başladı.

Eserlerinde genellikle sadelik ve derinlik temaları üzerinde duruyor. Ağırlıklı olarak cam, mermer, doğal taş, organik malzemeler, madeni parçalar vb. malzemeler ile karışık üç boyutlu projeler üzerinde çalışıyor. Çalışmalarında kullandığı malzemeler genellikle onun asıl ilham kaynağı. Doğa ve doğal tasarım ona hep yön gösteriyor, yarattığı her parçada tasarım, renk veya akışta doğal bir his oluşturmaya çalışıyor. Bunun yanı sıra zaman zaman farklı boyama teknikleri kullanarak eserlerine zenginlik katmayı da sevmektedir.

Eser Adı: Yansıma / Reflection

Malzeme: Smalti cam, doğal taş (mermer).

Teknik: Karışık teknik.

Ölçü: 50 X 70 cm

Konu: Antik Apollonia Kenti’nde ışığın yansımasının soyut ve çağdaş bir tasviri. Bu eserde ışığın göz alıcı aydınlatıcı etkisi de ortaya konmaya çalışılmıştır. Ayrıca eserde açık renkli doğal taşlar ile boyut ve doku çeşitliliği sağlanarak antik kentte yapılan arkeolojik kazı çalışmalarına da vurgu yapılmıştır (Res. 12).

Resim 12
Yansıma / Reflection,
Gözde Tolan.

Kaynaklar - Bibliography

- Broca 2014 L. Broca, "Queen Esther Mosaics: The Hidden and The Revealed", *JMR* 7, 77-87.
- Dunbabin 1999 K. M. D. Dunbabin, *Mosaics of the Greek and Roman World*, Cambridge.
- Güvenir 2008 A. Güvenir, *Mozaik Denizi*, İstanbul.
- Moorey 1994 P. R. S. Moorey, *Ancient Mesopotamian Materials and Industries, The Archaeological Evidence*, Oxford.
- Müller 1939 V. Müller, "The Origin of Mosaic", *JAOS* 59, 247-250.
- Ödekan 1998 A. Ödekan, "Mozaik", *Eczacıbaşı Sanat Ansiklopedisi*, İstanbul, 1101-1103.
- Şahin 2017 M. Şahin, *Bursa ve İlçeleri Arkeolojik Kültür Envanteri - III, Nilüfer İlçesi II. Kitap*, Bursa.
- Şahin - Özbey 2017 M. Şahin - A. S. Özbey, *Apollonia a.R. Araştırmaları, Band I, Nekropol Kazıları 2016-2017*, Bursa.
- Vurnal İkizgül 2018 H. Vurnal İkizgül, "The Modernization of Mosaic Art in Turkey", *JMR* 11, 349-360.